

Terénne nahrávanie

“Nahrávanie zvuku v neštúdiiovom prostredí.”

Terénne nahrávanie je voľný slovenský preklad zaužívaného anglického výrazu “field recording” a reprezentuje záznam zvuku v netradičnom, neštúdiiovom prostredí. Väčšina ľudí si pri nahrávaní vybavuje odhlučnené štúdio a hudobníka/čku. Terénne nahrávky však túto rolu rozkladajú medzi zdroj zvuku a záznam zvuku. Zaznamenávajúci/ca aktom nahrávania robí zo zvuku alebo zhluku zvukov vystúpenie, performance.

Nechcel by som sa však príliš ponárať do filozofie nahrávania samotného, aj keď je nepochybne dôležitá. Necítim sa totiž byť dostatočne kvalifikovaný a dokážem ponúknuť len môj subjektívny pohľad. Preto len zbežne preletím čo pre mňa terénne nahrávanie znamená.

Vážnejšie som sa terénnymi nahrávkami začal zaoberať počas mojich štúdií na Institute of Sonology v Holandsku. Práca s mojimi učiteľmi Ravivom Ganchrovom a Justinom Bennetom mi pomohla otvoriť uši zvuku, aj keď sa jednalo len o začiatky. Znova som sa s touto “disciplínou” začal zžívať pred dvomi rokmi, keď som sa dostal k trochu lepšiemu vybaveniu. Myslím, že veľkú rolu v tejto záľube zohráva aj moja profesia masteringového inžiniera, ktorá ma naučila počúvať jemné detaily v zvuku a analyzovať jednotlivé zvukové princípy. Časom som si začal zlepšovať schopnosť odhadovať zaujímavé zdroje zvukov a výber z možností ich záznamu. Nahrávanie sa pre mňa stalo akýmsi relaxom, pomohlo mi uvoľniť zo seba ťažobu vystupujúceho a nahradilo ju dlhými prechádzkami spojenými s počúvaním. Vymenil som vydávanie zvukov za počúvanie - “nasávanie”.

Počúvanie

Terénne nahrávanie je totiž v prvom rade počúvanie, a to aktívne. Preto verím, že je esenciálne byť dobrým poslucháčom. A to všetkých zvukov, či už príjemných alebo hrozivých. Vnímať nuansy, odrazy, lokalizovať zvuky v priestore. Dobrým cvičením, ktoré ma naučila kamarátka Agnes Szlag je “sluchová meditácia”. Princíp je jednoduchý - so zavretými očami sa pohodlne usadíme a počúvame. Prvá časť spočíva v počúvaní koľko rôznych zvukov dokážeme naraz počuť: tikot srdca, bzučanie nabíjačky na telefón, vrnenie chladničky, tikanie hodín, atď. Druhá časť je o počúvaní do dialky - aký najvzdialenejší zvuk dokážeme počuť: električky o ulicu vedľa, zvony vzdialené 2 kilometre, atď.

Analytické počúvanie sa však nedá naučiť z kníh. Je potrebné ho aktívne trénovať a zdokonaľovať prakticky. Po čase si uvedomíte, že váš sluch sa stáva čoraz citlivejší a vycibrenejší. To samozrejme nesie aj negatívne následky - prihlasný zvuk vtedy dokáže byť extrémne iritujúci, až bolestivý. V mojom prípade registrujem tiež ako problém fakt, že ma malé zvuky (ako napríklad tie, ktoré vydávajú nabíjačky alebo adaptéry) niekedy dokážu zaujať natoľko, že aktívne narúšajú moju koncentráciu.

- Esenciálne pre dobré nahrávky
- Biofónia, Geofónia, Antropofónia

Cvičenia:

- Počúvacie meditácie - počúvanie do dialky
- Spektrálna analýza posluchu - počúvanie rôznych frekvenčných rozsahov
- [100 počúvacích cvičení od R. Murray Schafer-a](#)

Technológia

Prvým vstupom do sveta nahrávania je pre väčšinu ľudí multifunkčné nahrávacie zariadenie, ktoré kombinuje vyššie spomenuté elementy do jedného kompaktného celku. Jedným z najznámejších príkladov takéhoto produktu je Zoom H4N. Po celé roky bol klasickým vybavením amatérskych nahrávačov/čiek. Jeho unikátnosť spočívala v cenovej dostupnosti v porovnaní s jeho výkonom.

Výhody takýchto zariadení sú hlavne veľkosť a rýchlosť. Napadá ma paralela so svetom fotoaparátov, kde je podobným zariadením kompaktný fotoaparát. Vmestí sa do vrecka a je po ruke vždy keď potrebujeme niečo nahráť. Nemusia sa prepájať žiadne káble ani mikrofóny, všetko je nachystané v priebehu sekúnd po zapnutí. Tieto zariadenia sú taktiež známe veľkou výdržou na batérie.

Nevýhodou je väčšinou podstatne horšia kvalita zabudovaných mikrofónov oproti externým, ktorá je navyše ovplyvnená operačným ruchom, spôsobeným tým, že so zariadením operujeme. Každý malý pohyb rúk po prístroji počuť aj v mikrofónoch a ten môže ľahko znehodnotiť nahrávku. Medzi ďalšie nevýhody patrí absencia analógového limitera, čo je zariadenie ktoré nám pomáha ustrážiť dynamiku nahrávky a chráni záznam pred skreslením v prípade nečakaných hlasných zvukov. Multifunkčné zariadenia generálne podávajú dobré výkony pri zázname stredne hlasných a hlasných signálov, ale zlyhávajú pri delikátnych a detailných zvukoch.

Čo sa týka konkrétnych odporúčaní, členovia "Natures recording group" na Yahoo si veľmi pochvaľujú zariadenia od firmy Olympus (LS-11, LS-100) a Tascam. Ja osobne mám skúsenosť so Zoom H1 a H6. H1 je lacný, vydrží "veky" na jednu AA batériu a zmestí sa hocikam. Kvalita jeho zabudovaných mikrofónov avšak nieje slávna. Generálne hlavne môže poslúžiť ako lacné prenosné zariadenie na použitie s externými elektretovými mikrofónmi alebo externým predzosilňovačom.

Vstupné meniče

- **Mikrofóny** - premena akustického signálu vo vzduchu na elektrický
 - Dynamické, kondenzátorové, elektretové - elektrické princípy mikrofónov
 - Guľa, srdce, hypersrdce? (omni, cardioid, hypercardioid, etc.) - [smerové charakteristiky](#)
- **Kontaktné mikrofóny** - snímanie vibrácií, akustické signály prenášané tuhými materiálmi
- Geofóny - špeciálna podkategória kontaktných mikrofónov zameraná na nízkofrekvenčné vibrácie
- **Hydrofóny** - podvodné mikrofóny
- **Elektromagnetické snímače** - premena elektromagnetických signálov na akustické
- **Ultrazvukové detektory** - demodulácia vysokých frekvencií do počuteľného spektra

Predzosilovače

- Externé (profesionálne prenosné mixpulty), napr. [Sound Devices 302](#). Hlavná výhoda externého predzosilovača je spravidla vyššia zvuková kvalita.
- Zabudované v nahrávacom zariadení

Nahrávacie zariadenia

- **Amatérske** - diktafóny
- **Polo-profesionálne** - Zoom, Olympus, Tascam, Sony

- **Profesionálne** - Sound Devices, Zaxcom, Sonosax, Aaton

From:

<http://knowledge.lom.audio/> - **LOM knowledge base**

Permanent link:

http://knowledge.lom.audio/terenne_nahravanie?rev=1474056864

Last update: **2016/09/16 22:14**

